

Werkwoordregels groep 8

Hele werkwoord?

Het werkwoord zoals het in het woordenboek staat.

ja

Gebruik de gewone schrijfaanwijzingen.

Na **te** altijd hele werkwoord.

(Ik vergat te *bellen*. De *te beantwoorden* brief.)

Persoonsvorm?

- 1 Maak de zin **vragend**. Het werkwoord vooraan is de pv.
- 2 Verander **de tijd** (in tt of vt). Het **werkwoord** dat mee verandert is de pv.
- 3 Verander het onderwerp van **enkelvoud naar meervoud of andersom**. Het **werkwoord** dat mee verandert is de pv.

nee

ja

Tegenwoordige tijd?

Het gebeurt **nu of straks**.

ja

Enkelvoud?

ja

ik (*ren*) (*red*)
(*Ren*) (*Red*) **jij/je** (?)
(*Ren*) (*Red*)!(een bevel)

ik-vorm

jij/je (*rent*) (*redt*)
hij/zij (*rent*) (*redt*)

ik-vorm + -t

Meervoud?

ja

wij (*wachten*)
jullie (*rennen*)
zij (*redden*)

vorm is gelijk aan het hele werkwoord

ja

Verleden tijd?

Het is al **eerder** gebeurd.

nee

Sterk werkwoord?

Zijn eigenwijs: hun **klinkers veranderen**.
(*rijden* → *hij reed*, *zitten* → *wij zaten*)

nee

Zwak werkwoord?

Krijgen in **verleden tijd -te(n)** of **de(n)**.

ja

Gebruik de gewone schrijfaanwijzingen.

Let op: **Hoor** je in het **meervoud** een /d/, **schrijf** dan in het **enkelvoud** een **d**. (*wij gleden* → *ik gleed*)

Kijk naar de **laatste letter** van de **stam**. Is dat een medeklinker uit **'t kofschip**: → **enkelvoud**: ik-vorm + **-te**
(*ik/jij/hij/zij maakte, mixte, wachtte*)
meervoud: ik-vorm + **-ten**
(*wij/jullie/zij maakten, mixten, wachtten*)

Let op: x **klinkt** als /ks/, gebruik daarom **'t kofschip** regel!

Zit de laatste medeklinker van de **stam niet** in 't kofschip:
→ **enkelvoud**: ik-vorm + **-de** (*ik/jij/hij/zij rende, redde*)
meervoud: ik-vorm + **-den** (*wij/jullie/zij renden, reddden*)

Voltooid deelwoord?

Begint met **be-, ge-, ver-, ont-** of **her-**.
Het hoort bij een pv van *hebben* of *zijn*.
Kan op de puntjes ingevuld worden:
Ik heb/ben (iets) ...

ja

Wordt het gebruikt als bijvoeglijk naamwoord?

Het staat **voor** een zelfstandig naamwoord.

nee

Hoor je een /t/ aan het eind?

ja

Kijk bij **zwakke** werkwoorden naar de **laatste letter** van de **stam**. Is dat een medeklinker uit **'t kofschip**? Dan wordt het **-t**.
(*maken* → *ik heb gemaakt*, *mixen* → *hij heeft gemixt*)

Zit de laatste medeklinker van de **stam niet** in 't kofschip? Dan wordt het **-d**.
(*rennen* → *jij hebt gerend*, *verven* → *wij hebben geverfd*)

nee

ja

Gebruik de gewone schrijfaanwijzingen.

(*gekleed* → De *geklede* man, *gered* → Het *geredde* meisje, *gebakken* → Het *gebakken* brood)

nee

Sterke werkwoorden zijn eigenwijs, hun **klinkers veranderen** in de verleden tijd. Dat gebeurt soms ook bij het voltooid deelwoord. Ze krijgen dan een **-(e)n** aan het eind.
(*nemen* → *ik heb genomen*, *liggen* → *hij heeft gelegen*, *gaan* → *wij zijn gegaan*)

Tegenwoordig deelwoord?

Geeft aan dat iets **nog bezig is**.

ja

Het tegenwoordig deelwoord is het **hele werkwoord + d(e)**.

(De weg *fietsend* afleggen. De man is *slapende*.)